

NOTAT

September 2013

J.nr. 2013-0007803

1. kt./ACH

Status vedrørende økonomien bag afbureaukratiseringsaftalen af 4. maj 2011 – herunder finansiering af aftalens initiativ nr. 31: ”Lettere for medarbejdende ægtefæller at udtræde af virksomheden og få dagpenge”

I forbindelse med samrådet den 26. juni 2013 i Beskæftigelsesudvalget (alm. del, samrådsspørgsmål AA) blev der bedt om en status på økonomien vedrørende afbureaukratiseringsaftalens initiativer.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har oplyst nedenstående:

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser af afbureaukratiseringsaftalen fra 2011 er endeligt forhandlet med KL.

Dertil kommer, at der i initiativet om medarbejdende ægtefæller er tale om indkomstoverførsler (dagpenge og efterløn), hvor man ikke kan isolere konsekvenserne af et bestemt initiativ.

Der er ikke tale om rammebevillinger, men om lovbundne ordninger, hvor nye initiativer indgår som en del af nye skøn for ordningerne. Det er således ikke ad den vej muligt at identificere og finde frie midler til finansiering af den drøftede udvidelse af ordningen om udtræden på tro og love.

Aftalens initiativ nr. 31 – udtræden på tro og love

Ifølge vedlagte økonomioversigt over alle de forslag, som indgik i aftalen, er forslaget om ”Lettere for medarbejdende ægtefælle at udtræde af virksomheden og få dagpenge” budgetteret til at koste 41 mio. kr.

De økonomiske konsekvenser blev i forbindelse med udmøntningen af reglen om udtræden på tro og love forhandlet med KL, jf. vedlagte bilag om Kommunaløkonomiske konsekvenser af bekendtgørelse nr. 678 af 22. juni 2011 om ophør med drift af selvstændig virksomhed.

Som det fremgår af bilaget, skal ordningen om udtræden på tro og love evalueres inden 3 år fra ikrafttrædelsen den 1. juli 2011. Hvis evalueringen peger på uhensigtsmæssigheder, skal der tages stilling til, om ordningen skal justeres eller afskaffes.

Arbejdsmarkedsstyrelsen gør opmærksom på, at evalueringen vil blive foretaget primo 2014, når ordningen har været i 2½ år, og det må forventes, at grundlaget for en evaluering vil være til stede.

Eneejere og medejere

Den nye regel om medarbejdende ægtefællers ret til at udtræde på tro og love betød, at reglerne om ægtefælleudtræden blev ændret, jf. bilaget om de økonomiske konsekvenser.

De ægtefæller, der er enejere eller medejere, og som kunne udtræde efter de tidligere gældende regler om ægtefælleudtræden, er ikke omfattet af tro og love reglen. De skal derfor i dag opfylde enten de almindelige ophørsregler for enejere (sælge, lukke eller bortforpagte virksomheden), eller de regler om udtræden, som gælder for medejere (dokumentere lønarbejde, bortfald af arbejdsfunktioner eller ansættelse af anden arbejdskraft).

De tidligere særregler om ægtefælleudtræden indeholdt på grund af de kontrolmæssige problemer, der opstår ved selvstændiges ophør, krav om objektive og konstaterbare beviser for ophøret. Reglerne var således meget svære at opfylde. Baggrunden for de restriktive regler var at dagpenge og efterløn til selvstændige ikke måtte virke som direkte eller indirekte erhvervsstøtte.

I praksis var langt de fleste, der forsøgte at udtræde på baggrund af de tidligere særregler om ægtefælleudtræden, medarbejdende ægtefæller – og ikke ægtefæller, der var enejere og medejere. En eventuel økonomisk besparelse på dagpenge og efterløn til enejere og medejere som følge af ophævelsen af de tidligere særregler – sammenholdt med, hvis man havde bevaret særreglerne for denne gruppe – må derfor anses for så lille, at det ikke er muligt at angive et præcist beløb.